

PRAVILNIK O UNUTRAŠNJEM REDU I ČUVARSKOJ SLUŽBI SPECIJALNOG REZERVATA PRIRODE „DELIBLATSKA PEŠČARA”

(„Sl. glasnik RS”, br. 10/2016)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom regulišu se unutrašnji red, organizacija, način rada i oprema čuvarske službe i osnovna pravila organizacije protivpožarne zaštite Specijalnog rezervata prirode „Deliblatska peščara” (u daljem tekstu: Rezervata), odnosno bliže propisuju pravila iz člana 56. stav 4. Zakona o zaštiti prirode (u daljem tekstu: Zakon) po kojima se na području Rezervata sprovode režimi zaštite utvrđeni članom 35. Zakona i čl. 4, 5. i 6. Uredbe o zaštiti Specijalnog rezervata prirode „Deliblatska peščara” (u daljem tekstu: Uredba).

Član 2

Odredbe ovog pravilnika odnose se na korisnike zaštićenog područja u smislu člana 4. tačka 37. Zakona (u daljem tekstu: korisnik), odnosno na lica koja imaju prebivalište ili boravište na području Rezervata, vlasnike zemljišta i drugih nepokretnosti, pravna i fizička lica i preduzetnike koji korišćenjem nepokretnosti, prirodnih vrednosti i dobara i na drugi način obavljaju delatnost ili vrše poslove na području Rezervata, kao i na posetioce Rezervata.

Posetilac Rezervata je lice koje iz naučnih, obrazovnih, rekreativnih, turističkih, sportskih i kulturnih potreba i razloga boravi na području Rezervata kraće od 15 dana, kao i lice u tranzitu kroz područje Rezervata (u daljem tekstu: posetilac).

Član 3

Upravljanje Rezervatom Uredbom je povereno Javnom preduzeću za gazdovanje šumama „Vojvodinašume”, Petrovaradin.

Poslove upravljanja neposredno vrši Šumsko gazdinstvo „Banat”, Pančevo (u daljem tekstu: upravljač).

Član 4

Korisnici i posetioci dužni su da se pridržavaju odredaba ovog pravilnika, uputstava sa informativnih tabli i drugih oznaka, kao i uputstava ili naloga čuvara i drugih ovlašćenih lica upravljača.

U planiranju i preduzimanju radova i aktivnosti na području Rezervata, korisnici i posetioci dužni su da poštuju zakon, Uredbu i Plan upravljanja Rezervata.

Član 5

Za korišćenje Rezervata i usluga upravljača, korisnik i posetilac plaćaju naknadu upravljaču, shodno članu 70. Zakona.

Visinu, način obračuna i naplate naknade upravljač propisuje posebnim aktom, uz saglasnost nadležnog ministarstva (u daljem tekstu: ministarstvo).

Član 6

Unutrašnji red Rezervata upravljač obezbeđuje organizovanjem čuvarske službe, saradnjom sa lokalnim stanovništvom, javnim preduzećima i drugim privrednim subjektima, ustanovama i udruženjima građana, kao i saradnjom sa organima državne uprave i lokalne samouprave.

II KRETANJE I BORAVAK POSETILACA

Član 7

Ulazak, kretanje i boravak posetilaca je dozvoljen uz najavu i pratnju ovlašćenog lica - čuvara (u daljem tekstu: čuvar). Lice ili grupe lica se pre ulaska u Rezervat moraju javiti čuvaru ili drugom određenom licu na pristupnim mestima, koja budu određena i označena.

Ulazak u Rezervat motornim vozilom može se zabraniti ili ograničiti, u skladu sa posebnim propisom, ako se radi o transportu opasnih materija.

Upravljač može kratkotrajno zaustavljati motorna vozila na ulasku u Rezervat ukoliko na javnom putu zasnuje ulaznu stanicu u skladu sa članom 68. st. 3, 4. i 5. Zakona.

Način zasnivanja i rada ulaznih stanica upravljač će propisati posebnim aktom, u skladu sa zakonom.

Član 8

Boravak na području Rezervata je slobodan i bez ograničenja osim na mestima, u vreme i na način utvrđenim ovim pravilnikom.

Zabranjen je ulazak odnosno pristup bez odobrenja upravljača ili pratnje čuvara na površine odnosno mesta na kojima je Uredbom utvrđen režim zaštite I stepena, kao i na mesta i objekte za koje je Planom upravljanja Rezervata određen takav režim posete zbog potrebe očuvanja divlje flore i očuvanja, prihrane i praćenja divljih životinja.

Kada se radi o hitnoj intervenciji u slučaju požara, elementarne nepogode ili udesa ili namenskom korišćenju postojećih šumskih i drugih službenih puteva, odobrenje ili pratnja iz stava 1. ovog člana ne mora se pribaviti odnosno obezbediti, već se te aktivnosti prijavljuju upravljaču.

Član 9

Površine, mesta i objekti iz člana 8. ovog pravilnika su naročito:

1) površine na kojima je Uredbom utvrđen režim zaštite I stepena u Kompleksima posebne zaštite:

- K 3 Mala Tilva - Čarlika, površine 414 ha, opština Kovin, katastarska opština Deliblatski pesak;
- K 4 Kravan, površine 58 ha, opština Kovin, katastarska opština Deliblatski pesak;
- K 5 Hubertov bunar - Orlovo gnezdo - Vićino seno, površine 82 ha, opština Kovin, katastarska opština Deliblatski pesak;
- K 6 Rošijana - Lipar - Crni vrh, površine 280 ha, opština Vršac, katastarska opština Šušara;
- K 7 Rujeve urvine - Bendin brest, površine 64 ha, opština Kovin, katastarska opština Dubovac;
- K 8 Heronja, površine 217 ha, opština Kovin, katastarska opština Deliblatski pesak;
- K 9 Dugo polje, površine 141 ha, opština Kovin, katastarska opština Dubovac;
- K 11 Dva čvora - Keia lakului, površine 123 ha, opština Kovin, katastarska opština Dubovac;
- K 12 Bara Zamfira, površine 207 ha, opština Bela Crkva, katastarska opština Kajtasovo;

2) staništa od prioritetnog značaja za zaštitu odnosno mesta od posebnog značaja za očuvanje stroga zaštićenih vrsta (Područja posebne zaštite kao i Oblasti van Kompleksa posebne zaštite i Područja posebne zaštite);

3) površine, mesta i objekti za reintrodukciju biljnih i životinjskih vrsta i prihranu ptica grabljivica, vukova i drugih životinja;

4) prostor oko stabala drveća na kojima se nalaze gnezda orla belorepana i drugih značajnih vrsta ptica poluprečnika 50 metara, gde se zabranjuje pristup u reprodukcionom periodu;

Površine, mesta i objekte iz stava 1. ovog člana upravljač će označiti na vidljiv i jasan način.

Član 10

Za korišćenje čamaca i drugih plovnih objekata (u daljem tekstu: plovilo) na vodi Dunava, vlasnici odnosno korisnici plovila pribavljaju odobrenje upravljača.

Zabranjena je upotreba plovila bez odobrenja upravljača ili suprotno uslovima koji su utvrđeni u odobrenju.

Zabranjena je upotreba plovila sa motorom snage veće od 7,35 kW, osim plovila čuvarske službe Rezervata.

Zabranjeno je kretanje plovila po mraku i u uslovima slabe dnevne vidljivosti.

Za korišćenje plovila za obavljanje poslova na upravljanju vodoakumulacijom i održavanju hidroenergetskih objekata ne pribavlja se odobrenje već se te aktivnosti prethodno prijavljuju upravljaču.

Upravljač će posebnim aktom propisati bliže uslove upotrebe plovila, način vođenja njihove evidencije i izdatih odobrenja.

Član 11

Kretanje, zaustavljanje i parkiranje motornih vozila, odnosno vozila na motorni pogon na putevima i pristup određenim mestima i objektima na području Rezervata mogu se, na osnovu dogovora sa upravljačima tih puteva i organom nadležnim za bezbednost saobraćaja na putevima, regulisati odnosno zabraniti ili ograničiti za sve ili određene kategorije učesnika u saobraćaju.

O režimu saobraćaja iz stava 1. ovog člana javnost i učesnici u saobraćaju obaveštavaju se na pogodan način, a deonice puteva i mesta u Rezervata na kojima nije dozvoljeno kretanje, zaustavljanje ili parkiranje motornih vozila vidno se obeležavaju.

Zabranjena je upotreba vozila na putevima suprotno obaveštenju i oznakama iz stava 2. ovog člana.

Član 12

Kampovanje i logorovanje unutar granica Rezervata je zabranjeno.

Član 13

Vlasnici i korisnici zemljišta i drugih nepokretnosti dužni su da dopuste pristup i prolaz čuvarima i drugim ovlašćenim licima upravljača u vršenju službenih radnji, kao i licima koja sa odobrenjem upravljača obavljaju istraživačke i druge aktivnosti Rezervata.

Zabranjeno je sprečavanje ili ometanje čuvara i drugih ovlašćenih lica u vršenju radnji i aktivnosti iz stava 1. ovog člana.

III ZAŠTITA PRIRODNIH VREDNOSTI

Član 14

Korisnici i posetioci dužni su da primenjuju mere zaštite prirodnih i drugih vrednosti i životne sredine u skladu sa zakonom, Uredbom i Pravilnikom o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva („Službeni glasnik RS”, br. 5/10 i 47/11), (u daljem tekstu: Pravilnik o divljim vrstama) i ovim pravilnikom, merodavnim zakonima i propisima donetim na osnovu tih zakona.

Član 15

Biljke i gljive koje žive u slobodnoj prirodi na području Rezervata a kojima je Pravilnikom o divljim vrstama utvrđen status strogo zaštićenih vrsta, nije dozvoljeno seći, kidati, lomiti, čupati, sakupljati njihovo seme i plodove, ili ih na drugi način oštećivati i uništavati.

Životinje koje žive, povremeno ili sezonski borave u slobodnoj prirodi na području Rezervata, a kojima je Pravilnikom o divljim vrstama, utvrđen status strogo zaštićenih vrsta, nije dozvoljeno rasterivati, uz nemiravati, hvatati, ubijati i ranjavati, nehotično i namerno trovati, sakupljati jaja i druge razvojne oblike, uništavati i oštećivati gnezda i ostala mesta i objekte na kojima se te životinje razmnožavaju, odgajaju mladunce, sklanjaju, borave i hrane.

Lice koje na području Rezervata nađe zaštićenu divlju životinju utvrđenu Pravilnikom o divljim vrstama, svoj nalaz bez odlaganja prijavljuje čuvaru ili drugom ovlašćenom licu upravljača.

Lice iz stava 3. ovog člana i upravljač mogu se dogovoriti da upravljač preuzme dalje obaveze u vezi nađenih primeraka divljih životinja shodno članu 93. Zakona, odnosno obavesti najbližu veterinarsku organizaciju i ministarstvo, o čemu upravljač sastavlja zapisnik i vodi evidenciju.

Zabranjeno je postupanje sa strogo zaštićenim vrstama divljih biljaka, životinja i gljiva suprotno odredbama st. 1, 2. i 3. ovog člana.

Član 16

Divlje vrste biljaka, gljiva, lišajeva i životinja koje su utvrđene Uredbom o stavljanju pod kontrolu sakupljanja i prometa divlje flore i faune („Službeni glasnik RS”, br. 31/05, 45/05, 22/07, 38/08, 9/10 i 69/11) mogu se sakupljati na području Rezervata na način i pod uslovima utvrđenim prethodno spomenutim propisom i Uredbom.

Lica koja vrše sakupljanje divlje flore i faune iz stava 1. ovog člana na području Rezervata dužna su da čuvaru ili drugom ovlašćenom licu upravljača prijave dnevne količine i vrste sakupljene flore i faune.

Sakupljanje divlje flore i faune iz stava 1. ovog člana nije dozvoljeno na površinama na kojima je Uredbom utvrđen režim zaštite I stepena.

Za sakupljanje divlje flore i faune na površinama i mestima koja su utvrđena članom 9. tač. 2), 3) i 4) ovog pravilnika, u šumama i šumskom zemljištu u državnoj svojini, kao i na zemljištu u javnoj i zadružnoj svojini na kome je Uredbom utvrđen režim zaštite II stepena potrebno je pribaviti odobrenje upravljača.

Sakupljanje divlje flore i faune na zemljištu u privatnoj svojini na kome je Uredbom utvrđen režim zaštite II stepena dozvoljeno je samo vlasnicima odnosno korisnicima tog zemljišta.

Odobrenje iz stava 4. ovog člana može se privremeno uskratiti ili ograničiti zbog potrebe očuvanja flore i faune.

Zabranjeno je sakupljanje divlje flore i faune suprotno odredbama st. 1, 2, 3, 4. i 5. ovog člana.

Član 17

Vrste divlje flore i faune čije je korišćenje i zaštita regulisano propisima iz oblasti šumarstva, poljoprivrede, lovstva i ribolova mogu se na području Rezervata koristiti na način i pod uslovima iz tih propisa.

Za pristup i boravak na mestima u Rezervatu koja su utvrđena članom 9. tač. 2), 3) i 4) ovog pravilnika, radi korišćenja divlje flore i faune u okviru dopuštenih aktivnosti šumarstva, poljoprivrede, lova i ribolova, potrebno je pribaviti odobrenje upravljača.

Lov, odnosno pristup i boravak lovaca sa oružjem i psima na mestima iz stava 2. ovog člana nije dozvoljen.

Član 18

Zabranjeno je bez odobrenja upravljača ostavljati uginule, zaklane i ubijene životinje i njihove delove, klanički otpad i mesne prerađevine na mestima uređenim kao hraništa nekrofagih vrsta ptica.

Član 19

Na području Rezervata u režimu zaštite I stepena zabranjuje se korišćenje prirodnih bogatstava i isključuju svi drugi oblici korišćenja prostora i aktivnosti, osim naučnih istraživanja i kontrolisane edukacije.

Na području režima zaštite II stepena zabranjeno je: unošenje alohtonih vrsta biljaka i životinja.

Na području režima zaštite III stepena zabranjuje se: sakupljanje i korišćenje biljnih i životinjskih vrsta zaštićenih kao prirodne retkosti, promena namene pašnjačkih površina i njihovo pošumljavanje, zamena autohtonih šuma sastojinama alohtonih vrsta.

Na području Rezervata obavezni su kontrola i suzbijanje vrsta biljaka i životinja koje je nadležno ministarstvo proglašilo za invazivne.

Zabranjeno je postupanje sa alotonim i invazivnim vrstama biljaka i životinja suprotno odredbama st. 1, 2, 3. i 4. ovog člana.

Član 20

Upravljač će na pogodan način javno prikazati i učiniti dostupnim korisnicima i posetiocima spiskove vrsta divlje flore i faune iz čl. 15, 16. i 17. sa informacijama od značaja za njihovo prepoznavanje, zaštitu i režim korišćenja.

Član 21

Zabranjeno je, shodno članu 98. Zakona, uzimati iz prirode geološka i paleontološka dokumenta odnosno fosile, minerale i kristale, koji su proglašeni zaštićenim prirodnim dobrima ili se nalaze na objektu geonasleđa i zaštićenom nalazištu.

Nalazač geoloških i paleontoloških dokumenata iz stava 1. ovog člana koja bi mogla predstavljati zaštićenu prirodnu vrednost, dužan je da iste prijavi nadležnom ministarstvu u roku od osam dana od dana pronalaska i preduzme mere zaštite od uništenja, oštećivanja ili krađe.

Nalazač i upravljač mogu se sporazumeti da upravljač izvrši prijavu i preduzme mere iz stava 2. ovog člana umesto nalazača.

Zabranjeno je, shodno članu 25. Zakona, oštećivanje, uništavanje, iznošenje i prisvajanje primeraka biljaka i životinja, minerala, kristalnih tvorevina, fosilnih ostataka i artefakata iz objekata geološkog nasleđa, ostavljanje otpadaka, upotreba materija kojima se mogu zagaditi vode, ispisivanje grafita i loženje vatre u tim objektima.

U cilju naučnog istraživanja, zaštite i uređenja objekata geološkog nasleđa može se dopustiti uzimanje i iznošenje predmeta iz stava 1. ovog člana, odnosno vršenje manjih promena na delovima objekata

geološkog nasleđa, u skladu sa čl. 97, 98. i 99. Zakona i pod uslovima i na način koji će se utvrditi aktom Vlade iz člana 25. stav 2. Zakona, kao i uz odobrenje upravljača.

Član 22

Zabranjeno je oštećivati i uništavati predmete i objekte koji imaju kulturno-istorijsku vrednost, odnosno svojstvo ili status evidentiranog ili utvrđenog kulturnog dobra.

Nisu dopušteni razgradnja i drugi vidovi oštećivanja ili uništavanja objekata koji predstavljaju istaknute primere narodnog graditeljstva.

Nije dopušteno raskopavanje mesta na kojima su konstatovani ili osnovano prepostavljeni arheološki nalazi, niti njihovo zauzeće izgradnjom objekata i drugim radovima.

Upravljač će u saradnji sa nadležnim institucijama za istraživanje i zaštitu kulturnih dobara, arheološkog i etnografskog blaga sačiniti popis predmeta, objekata i mesta iz st. 1, 2. i 3. ovog člana na području Rezervata.

Upravljač će na vidan i pogodan način obeležiti objekte i mesta sa kulturno-istorijskim vrednostima na području Rezervata.

Zabranjene su aktivnosti i radnje iz st. 2. i 3. ovog člana.

Član 23

Zabranjeno je obavljati radove i druge aktivnosti kojima se mogu izazvati nepovoljne promene životne sredine, odnosno zagaditi tle, voda i vazduh, stvarati prekomerna buka i indukovati zračenje štetno po ljude i živi svet.

U skladu sa članom 57. Zakona, za radove i aktivnosti odnosno projekte sa mogućim značajnim uticajem na životnu sredinu sprovodi se postupak procene uticaja na životnu sredinu ili se bez izrade studije procene uticaja postupa po aktu o uslovima i merama zaštite prirode koji izdaje Pokrajinski zavod za zaštitu prirode (u daljem tekstu: zavod).

Nositelj projekta dužan je da planirane radove i aktivnosti iz stava 2. ovog člana pismeno prijavi upravljaču.

IV OBAVLJANJE DELATNOSTI I KORIŠĆENJE PRIRODNIH RESURSA

Član 24

Poljoprivredna delatnost, odnosno obrada zemljišta i gajenje ratarskih i voćarskih kultura, krmnog i industrijskog bilja, gajenje stoke, živine i pčela i primarna prerada poljoprivrednih proizvoda vrši se u skladu sa propisima koji regulišu oblast poljoprivrede, veterine, zaštite bilja i fito-sanitarne zaštite, Uredbom i ovim pravilnikom.

Na području Rezervata nije dopušteno oranje, osim na području Vrela, Bare Zamfira i Dumače.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite I stepena nije dopušteno obavljati poljoprivrednu delatnost, odnosno obrađivati zemljište, kositi travu i napasati stoku.

Na površinama sa režimima zaštite III stepena zabranjena je promena namena pašnjačkih površina i njihovo pošumljavanje.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena, izgradnja i rad objekata za gajenje stoke i živine ograničava se na mini i srednje farme u okviru postojećih porodičnih poljoprivrednih gazdinstava.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite III stepena, kapacitet i drugi uslovi izgradnje i rada objekata za gajenje stoke i živine nisu ograničeni.

Objekti za odlaganje stajskog i drugog organskog đubriva moraju zadovoljavati propise i standarde zaštite životne sredine i sanitarne zaštite izvorišta za snabdevanje vodom za piće.

Nije dopušteno spaljivanje organskih ostataka posle žetve useva dok se vatra eventualno može koristiti za uništavanje korova i otpadaka na malim površinama i u strogo kontrolisanim uslovima, u skladu sa propisima koji regulišu zaštitu od požara i uz prijavu tih radova upravljaču.

Zabranjeno je obavljati poljoprivrednu delatnost suprotno odredbama ovog člana.

Član 25

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II i III stepena, dozvoljena je primena hemijskih i drugih sredstava u poljoprivredi na način, odnosno sa vrstama i količinama tih sredstava i u vreme kako je regulisano Zakonom o sredstvima za zaštitu bilja i Zakonom o zdravlju bilja („Službeni glasnik RS”, broj 41/09) i drugim merodavnim propisima iz oblasti poljoprivrede, voda i hemikalija.

Upravljač će odgovarajućim merama i aktivnostima podsticati poljoprivrednike na što manju upotrebu hemijskih sredstava na području Rezervata i pomagati prelazak na organsku poljoprivrednu proizvodnju.

Član 26

Gajenje, zaštita i korišćenje šuma vrši se u skladu sa Zakonom o šumama, propisima donetim na osnovu tog zakona, čl. 18. i 35. Zakona, Uredbom i ovim pravilnikom.

Gazdovanje šumama u državnoj svojini sprovodi se prema planovima razvoja šumskega područja, osnovama gazdovanja, godišnjim planovima gazdovanja šumama i izvođačkim projektima.

Gazdovanje šumama sopstvenika za koje se ne donose osnove gazdovanja vrši se na osnovu programa gazdovanja i godišnjih planova gazdovanja.

Na području Rezervata, Upravljač je korisnik šuma u državnoj svojini kojima gazduje u okviru gazdinskih jedinica (G.J.): Šumsko gazdinstvo „Banat“ Pančevo: G.J. „Deliblatski pesak“, G.J. „Karlovačke šume“, G.J. „Dumača“, G.J. „Majur“. Ostali korisnici šuma, preduzeća u privatnom vlasništvu, gazduju G.J. „Zlatar“ Mramorak, G.J. „Peščara“ Deliblato i G.J. „7. jul“ Gaj.

Upravljač obaveštava Zavod o donetim godišnjim planovima gazdovanja šumama i pruža osnovne podatke o obimu, dinamici i prostornoj raspodeli planiranih radova.

Član 27

Korišćenje, zaštita i uređenje voda i zaštita od štetnog dejstva voda vrše se na osnovu Zakona o vodama („Službeni glasnik RS”, broj 31/10), propisa donetih na osnovu tog zakona, Zakona o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda („Službeni glasnik RS”, broj 36/09), Uredbe i ovog pravilnika.

Rezervat obuhvata deo vodnog područja reke Dunav.

Javno preduzeće za upravljanje vodama „Vode Vojvodine”, Novi Sad donosi planove i godišnje programe upravljanja vodama, vodi registre zaštićenih oblasti i katastre vodnih objekata na vodnim područjima iz stava 2. ovog člana.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite I stepena korišćenje voda je dopušteno samo za naučno istraživački rad i kontrolisanu edukaciju.

Na području režima zaštite II stepena osim zabrana koja se odnose na područja režima zaštite III stepena, zabranjeno je: nekontrolisano zadržavanje plovnih objekata i izbacivanje otpadnih materija iz njih.

Na području režima zaštite III stepena zabranjuje se: izgradnja industrijskih i drugih objekata čiji rad i postojanje mogu izazvati nepovoljne promene kvaliteta zemljišta, vode, vazduha, živog sveta i lepote predela, odnosno izvođenje radova koji mogu narušiti morfološke i hidrološke karakteristike terena i integritet prostora, ispuštanje neprečišćenih otpadnih voda, formiranje deponija, izgradnja vikend objekata i vikend naselja izvan građevinskih područja utvrđenih posebnim planskim i urbanističkim dokumentima.

JP „Vode Vojvodine” i HE „Đerdap” dužni su da redovno obaveštavaju upravljača o planiranom režimu rada i očekivanim većim oscilacijama nivoa vode u vodoakumulaciji „Đerdap”, kao i da obezbede minimalni održivi protok u akumulaciji u skladu sa propisima i izdatim vodnim aktima.

HE „Đerdap” nadoknadiće upravljaču štetu pričinjenu životu i stvorenim vrednostima usled naglog, tehnički neopravdanog ispuštanja vode iz vodoakumulacije „Đerdap”.

Član 28

Planovi upravljanja vodama usklađuju se sa Uredbom i Planom upravljanja Rezervata.

Upravljač i JP „Vode Vojvodine” sarađuju u stvarima od zajedničkog interesa za upravljanje Rezervatom i vodnim područjima, posebno na usklađivanju dokumenata iz stava 1. ovog člana.

JP „Vode Vojvodine” stavlja na uvid podatke iz registra zaštićenih oblasti i katastra vodnih objekata i druge podatke od interesa za zaštitu i korišćenje voda na području Rezervata koje vodi na osnovu zakonskih ovlašćenja.

Član 29

Eksploracija mineralnih sirovina vrši se u skladu sa Zakonom o rudarstvu i geološkim istraživanjima („Službeni glasnik RS”, br. 44/95, 101/05 - dr. zakon, 85/05 - dr. zakon 34/06 i 88/11), propisima donetim na osnovu tog zakona, Uredbom i ovim pravilnikom.

Na području Specijalnog rezervata Deliblatska peščara u režimu zaštite I stepena zabranjuje se korišćenje prirodnih bogatstava i isključuju svi drugi oblici korišćenja prostora i aktivnosti, osim naučnih istraživanja i kontrolisane edukacije.

Upravilač može obračunati i naplatiti naknadu za obavljanje delatnosti eksploracije mineralnih sirovina u skladu sa posebnim aktom.

V LOV I RIBOLOV

Član 30

Aktivnosti lova na području Rezervata obavljaju se u skladu Zakonom o divljači i lovstvu („Službeni glasnik RS”, broj 18/10), propisima donetim na osnovu tog zakona, Zakonom, Uredbom i ovim pravilnikom.

Gazdovanje lovištima na području Rezervata vrši se na osnovu programa razvoja lovne područja, lovnih osnova i godišnjih programa gazdovanja lovištima.

Na području Rezervata, upravilač odnosno JP „Vojvodinašume“ (ŠG „Banat“ Pančevo) je korisnik lovišta „Deliblatska peščara“. Korisnici ostalih lovišta su lovačka udruženja: „Nera“ Bela Crkva, „Kula“ Vršac, „Srednji Banat - jug“ Kovin, „Srednji Banat“ Alibunar, „Golub“ Veliko Gradište, „Vojvoda Milenko“ Požarevac i „Hrastovača“ Kostolac.

Upravilač odnosno korisnici lovišta obaveštavaju Zavod o donetim godišnjim planovima gazdovanja lovištima i pružaju osnovne podatke o planiranim lovnim aktivnostima.

Upravilač može naplatiti naknadu lovačkom udruženju za obavljanje aktivnosti lova na području Rezervata u skladu sa posebnim aktom koji donosi.

Član 31

Zaštita i korišćenje faune riba na području Rezervata vrši se u skladu sa Zakonom o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda, propisima donetim na osnovu tog zakona, Uredbom i ovim pravilnikom.

Ribolovne vode na prostoru Rezervata pripadaju Ribarskom području „Labudovo okno“ (u daljem tekstu: Ribarsko područje), koje je određeno posebnim aktom upravilača, u skladu sa zakonom.

Upravilač odnosno JP „Vojvodinašume“ je korisnik Ribarskog područja.

Član 32

Na Ribarskom području dozvoljene su aktivnosti sportskog ribolova, osim na ribolovnim vodama u okviru površina sa režimom zaštite I stepena, gde su sve aktivnosti ribolova zabranjene.

Na Ribarskom području može se vršiti ribolov u naučnoistraživačke svrhe i sanacioni izlov pod uslovima utvrđenim zakonom i programom upravljanja Ribarskog područja, a na osnovu dozvole nadležnog ministarstva.

Na Ribarskom području mogu se organizovati takmičenja u sportskom ribolovu, u skladu sa Uredbom i uz odobrenje upravljača.

Član 33

Na ribolovnim vodama Ribarskog područja utvrđuju se režimi ribolova i period lovostaja u skladu sa propisima koji uređuju zaštitu i održivo korišćenje ribljeg fonda.

Upravljač može, na osnovu ukazane potrebe i dozvole nadležnog ministarstva i u skladu sa programom upravljanja Ribarskim područjem izmeniti odnosno pooštiti režim ribolova i drugačije odrediti period lovostaja za određene vrste riba.

Upravljač će svake godine, posle donošenja godišnjeg programa upravljanja ribarskim područjem, na podesan način učiniti dostupnim zainteresovanim ribolovcima režim ribolova i period lovostaja za tu godinu i druge informacije od značaja za zaštitu i korišćenje ribolovnih voda.

Član 34

Upravljač, u skladu sa zakonom, izdaje odnosno distribuira/prodaje godišnje i doplatne dozvole za rekreativni ribolov.

VI SPORT, REKREACIJA I TURIZAM

Član 35

Na području Rezervata mogu se organizovati sportska takmičenja i aktivnosti rekreacije na vodi i snegu, ribolovu, planinarstvu, bicikлизму, motocikлизму, automobilizmu, paraglajdingu i drugim oblastima ukoliko se tim aktivnostima ne oštećuju ili ugrožavaju prirodne vrednosti i kvalitet životne sredine.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite I stepena, kao i na utvrđenim i obeleženim staništima i mestima prihrane ptica i drugih životinja, zabranjene su sve sportske aktivnosti.

U Rezervatu na području režima zaštite II i III stepena, za takmičenja iz stava 1. ovog člana organizator pribavlja odobrenje upravljača i plaća naknadu u skladu sa Odlukom o naknadama za korišćenje Rezervata, koju donosi upravljač.

Organizator je dužan da takmičenje prijavi upravljaču najmanje 30 dana, pre dana planiranog za njegov početak.

Za planirane sportske aktivnosti kod kojih se osnovano prepostavlja mogućnost uticaja na prirodne vrednosti Rezervata i kvalitet životne sredine organizator, na osnovu obaveštenja upravljača, pribavlja uslove zaštite prirode koje izdaje Zavod.

Zabranjeno je organizovanje takmičenja bez odobrenja upravljača i protivno uslovima datim u odobrenju.

Član 36

Na području Rezervata pravna i fizička lica mogu obavljati delatnost turizma i ugostiteljstva, odnosno organizovati turistička putovanja i turističku posetu i pružati usluge smeštaja, ishrane i pića u skladu sa

Zakonom o turizmu („Službeni glasnik RS”, br. 36/09 i 88/10), propisima donetim na osnovu tog zakona, Zakonom, Uredbom i ovim pravilnikom.

Član 37

Turističke grupe i pojedinci mogu u pratnji čuvara ili drugog ovlašćenog lica upravljača posećivati i razgledati lokalitete i površine na kojima je utvrđen režim zaštite I stepena, iz obrazovnih, rekreativnih i opštekulturalnih razloga i potreba.

Upravljač može za zainteresovane turističke grupe organizovati obilazak drugih delova područja Rezervata.

Nameravane posete većeg broja posetilaca odnosno obilazak iz st. 1. i 2. ovog člana prijavljuju se upravljaču najmanje tri dana ranije.

Upravljač će izraditi i doneti program prezentacije Rezervata kojim će bliže urediti dopušten način i mesta posećivanja, istovremeni broj posetilaca na pojedinim mestima i druga pitanja od značaja za razgledanje Rezervata i upoznavanje njegovih vrednosti, a posebno način prezentacije vrednosti u okviru aktivnosti ekoturizma.

Član 38

Za obavljanje delatnosti turizma i ugostiteljstva iz člana 37. i za usluge upravljača iz člana 38. ovog pravilnika plaća se naknada u skladu sa posebnim aktom upravljača.

VII IZGRADNJA OBJEKATA I UREĐENJE PROSTORA

Član 39

Izgradnja objekata i uređenje prostora na području Rezervata vrši se u skladu sa Zakonom o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik RS”, br. 72/09, 81/09, 64/10, 24/11 i 121/12), propisima donetim na osnovu tog zakona, prostornim planom područja posebne namene područja Rezervata („Službeni glasnik RS”, broj 115/08), donetim urbanističkim planovima, zakonom, Uredbom i ovim pravilnikom.

Na području Rezervata u režimu zaštite I stepena zabranjuje se korišćenja prostora i svi drugi oblici aktivnosti, osim naučnih istraživanja i kontrolisane edukacije.

Na području režima zaštite II stepena, osim zabrana koje se odnose na područja režima zaštite III stepena, zabranjeno je: izvoditi čistu seču šumskih sastojina, oranje (osim na području Vrela, Bare Zamfira i Dumače) i izgradnja površina za kampovanje.

Na području režima zaštite III stepena zabranjuje se: izgradnja industrijskih i drugih objekata čiji rad i postojanje mogu izazvati nepovoljne promene kvaliteta zemljишta, vode, vazduha, živog sveta i lepote predela, odnosno izvođenje radova koji mogu narušiti morfološke i hidrološke karakteristike terena i integritet prostora, promena namene pašnjakačkih površina i njihovo pošumljavanje, ispuštanje neprečišćenih otpadnih voda, otvaranje pozajmišta peska, formiranje deponija, izgradnja vikend objekata i vikend naselja izvan građevinskih područja utvrđenih posebnim planskim i urbanističkim dokumentima.

Član 40

Planirane radove na izgradnji objekata i uređenju prostora u području režima zaštite III stepena, nosilac radova odnosno investitor (u daljem tekstu: investitor) dužan je da pismeno prijavi upravljaču, shodnu članu 57. stav 5. Zakona.

Prijava iz stava 1. ovog člana sadrži osnovne podatke o investitoru, vrsti i obimu planiranih radova, lokaciju i vlasništvu na nepokretnostima.

Upravljač će u roku ne dužem od 15 dana od dana podnošenja prijave dostaviti investitoru pisano obaveštenje o tome da li su radovi zakonom i Uredbom dozvoljeni, sa uputstvom šta dalje treba da radi kako bi pribavio akt o uslovima zaštite prirode, lokacijsku i građevinsku dozvolu.

Upravljač će od investitora tražiti dopunu prijave ukoliko se na osnovu predočenih podataka ne može pružiti merodavno i kvalifikovano obaveštenje.

Investitor je dužan da jedan primerak prijave početka građenja objekta iz člana 148. Zakona o planiranju i izgradnji dostavi i upravljaču. Uz prijavu, u kojoj navodi planiranu dinamiku radova, investitor prilaže akt o uslovima zaštite prirode i građevinsku dozvolu.

Na području režima zaštite III stepena za manje montažne objekte privremenog karaktera na zemljištu u javnoj svojini iz člana 146. Zakona o planiranju i izgradnji (kiosci, letnje i zimske bašte, tezge i drugi pokretni mobilijar, ploveća postrojenja, nadstrešnice, spomen obeležja i dr.), čije postavljanje i uklanjanje obezbeđuje i uređuje lokalna samouprava, potrebna je saglasnost upravljača.

Zabranjeno je radove na izgradnji objekata i uređenju prostora izvoditi odnosno obavljati bez prijave iz stava 5. ovog člana, a montažne objekte iz stava 6. postavljati bez saglasnosti upravljača.

Član 41

Na osnovu odredbi Zakona o planiranju i izgradnji koje se odnose na objekte i radove za koje se ne izdaje građevinska dozvola i na osnovu akta kojim Vlada shodno članu 35. stav 11. Zakona bliže propisuje režime zaštite, postupak i način njihovog određivanja i objekte, radove i aktivnosti koji su zabranjeni ili ograničeni, upravljač će utvrditi i na pogodan način objaviti spisak radova na izgradnji objekata i uređenju prostora koje Investitor nije dužan da prijavi upravljaču.

VIII ODRŽAVANJE ČISTOĆE I UPRAVLJANJE OTPADOM

Član 42

Održavanje čistoće i upravljanje otpadom na području Rezervata vrši se u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Službeni glasnik RS”, br. 36/09 i 88/10), propisima donetim na osnovu tog zakona, drugim zakonima i propisima koji se odnose na otpadne materije, Uredbom i ovim pravilnikom.

Regionalni i lokalni planovi upravljanja otpadom usklađuju se sa Uredbom i Planom upravljanja Rezervata.

Član 43

Svako je dužan da sakuplja i odlaže otpatke koje stvara, na mestima koja su posebno uređena odnosno opremljena i prema potrebi, obeležena za te namene.

Upravljač će postaviti odgovarajuću opremu, odnosno kante, korpe ili kese za privremeno odlaganje čvrstih otpadaka na mestima koja su predmet posete i organizovati njihovo pražnjenje i odvoženje izvan područja Rezervata, osim na prostoru u naseljima i na površinama pored turističkih, smeštajnih i ugostiteljskih objekata.

Upravljač će inicirati saradnju sa komunalnim službama teritorijalno nadležnih jedinica lokalne samouprave u oblasti održavanja čistoće kroz organizованo postavljanje i redovno pražnjenje kontejnera za smeće u naseljenim delovima područja Rezervata i mestima okupljanja većeg broja posetilaca.

Član 44

Vlasnici i korisnici nepokretnosti dužni su da ih održavaju u čistom i urednom stanju.

Obavezna je seča trulog, prestarelog i oštećenog drveća i žbunja i potkresivanje grana i uklanjanje korova na zemljištu u putnom pojusu i vodnom pojusu, oko javnih i privrednih objekta, kulturnih dobara, istorijskih spomenika i javnih česmi, na površinama za rekreaciju i u krugu seoskih domaćinstava.

Korisnici i sopstvenici šuma dužni su da održavaju šumski red u skladu sa propisima u oblasti šumarstva, uključujući i obavezu što kraćeg zadržavanja posećenih stabala i ogrevnog drveta pored puteva.

Zabranjeno je zapuštanje i zakoravljanje obradivog poljoprivrednog zemljišta.

IX OBELEŽAVANJE I POSTAVLJANJE OZNAKA, FOTOGRAFISANJE I SNIMANJE FILMOVA

Član 45

Upravljač u roku utvrđenom Uredbom i na način propisan odgovarajućim podzakonskim aktom obeležava Rezervat kao zaštićeno područje tablama propisanog izgleda i sadržaja koje postavlja na mestima gde javni putevi ulaze u Rezervat, a granice Rezervata obeležava propisanim oznakama.

Upravljač u rokovima utvrđenim zakonom i na način propisan odgovarajućim podzakonskim aktom obeležava granicu ribarskog područja i granice delova Ribarskog područja na kojim je zabranjen ili ograničen ribolov.

Upravljač odgovarajućim tablama obeležava mesta i objekte gde je pristup i boravak zabranjen ili ograničen.

Upravljač postavlja table odnosno druge oznake sa informacijama o pravilima unutrašnjeg reda i režimu ribolova.

Upravljač postavlja i druge table i oznake od značaja za sprovođenje režima zaštite i prezentaciju vrednosti Rezervata, kao što su panoi, bilbordi, planinarske staze, hranilišta, mesta za otpatke i dr.

Upravljač postavlja i druge table i oznake od značaja za sprovođenje režima zaštite i prezentaciju vrednosti Rezervata, kao što su panoi, bilbordi, planinarske staze, hranilišta, mesta za otpatke i dr.

Zabranjeno je oštećivanje ili uništavanje i uklanjanje tabli i natpisa na tablama i drugih oznaka iz ovog člana, kao i njihovo zaklanjanje odnosno maskiranje drugim objektima.

Član 46

Na području Rezervata nije dopušteno postavljanje informativnih tabli sa nazivima pravnih i fizičkih lica i reklamnih i drugih panoa bez odobrenja upravljača.

Za postavljanje službenih tabli i drugih oznaka koje su utvrđene propisima u oblasti turizma, saobraćaja i javnih puteva, šumarstva, lovstva, vodoprivrede i energetike nije potrebno odobrenje upravljača.

Za postavljanje i držanje tabli i panoa iz stava 1. ovog člana upravljač može naplatiti naknadu u skladu sa posebnim aktom.

Član 47

Fotografisanje i snimanje tonskih i video zapisa i filmova na području Rezervata je dozvoljeno.

Za radnje iz stava 1. ovog člana koje se vrše u komercijalne svrhe potrebno je pribaviti saglasnost upravljača i za njih se plaća naknada na osnovu posebnog akta koji donosi upravljač.

Radi pribavljanja saglasnosti iz stava 2. ovog člana, organizator snimanja odnosno zainteresovano lice prijavljuje planirane aktivnosti snimanja upravljaču koji je dužan da saglasnost izda u roku ne dužem od 15 dana.

Za aktivnosti fotografisanja i snimanja zainteresovano lice će prema potrebi i obaveštenju upravljača pribaviti akt o uslovima zaštite prirode koje izdaje Zavod.

Upravljač može privremeno ili trajno uskratiti saglasnost ukoliko je indikovan značajan nepovoljan uticaj na prirodne vrednosti.

Fizičko ili pravno lice koje obavlja ili za čiji račun se obavlja snimanje fotografija, tonskih i videozapisa i filmova koji se publikuju odnosno prikazuju javnosti, osim igranih filmova, dužno je da jedan primerak snimljenog materijala dostavi upravljaču.

X ISTRAŽIVAČKI I OBRAZOVNI RAD

Član 48

Na području Rezervata mogu se vršiti naučna i primenjena istraživanja i obrazovne aktivnosti u prirodi u skladu sa zakonima i propisima koji uređuju oblast naučnih i primenjenih istraživanja i obrazovanja i ovim pravilnikom.

Istraživanja i obrazovne aktivnosti iz stava 1. ovog člana dopušteno je obavljati na način da se ne izazovu značajne nepovoljne promene ili unište prirodne vrednosti kao i da se ne zagadi životna sredina.

Član 49

Za istraživanja koja mogu imati uticaj na vrednosti i obeležja Rezervata i za koja je u smislu člana 57. st. 3. i 4. Zakona neophodno pribaviti akt o uslovima zaštite prirode, nosilac istraživanja pribavlja saglasnost upravljača.

Da bi pribavio saglasnost iz stav 1. ovog člana, nosilac istraživanja prijavljuje upravljaču planirane istraživačke radove i aktivnosti.

Prijava istraživanja sadrži merodavne podatke o vrsti, cilju, sadržaju, lokaciji, vremenu trajanja, metodama, sredstvima, opremi i alatima, rukovodiocu i učesnicima istraživanja. U prijavi se mogu navesti i usluge odnosno pomoći koja se traži od upravljača.

Uz prijavu istraživanja prilaže se akt o uslovima zaštite prirode.

Uz prijavu istraživanja, za čije izvođenje je propisana obaveza pribavljanja dozvole, prilaže se i dozvola nadležnog ministarstva u skladu sa zakonom.

Saglasnost iz stava 1. ovog člana, koju upravljač izdaje u roku ne dužem od sedam dana od dana prijema prijave, sadrži uputstvo o primeni uslova i mera zaštite prirode i pravila unutrašnjeg reda, posebne uslove, ako ih ima, u vezi mesta, vremena i načina izvođenja radova, obezbeđenja pratnje čuvara ili drugog lica, kao i mogućnost i uslove pružanja traženih usluga.

Zabranjeno je istraživanja iz stava 1. ovog člana započeti ili izvoditi bez pribavljenе saglasnosti upravljača.

Član 50

Upravljač može u postupku izdavanja saglasnosti odrediti drugo vreme od onog koje je navedeno u prijavi ako oceni da postoji rizik po prirodne vrednosti, bezbednost i zdravlje ljudi, o čemu obaveštava podnosioca prijave pre izdavanja saglasnosti.

Upravljač iz razloga navedenih u stavu 1. ovog člana ili nepoštovanja propisanih uslova može pismeno naložiti prekid istraživačkih radova i aktivnosti.

Član 51

O istraživanjima u oblasti šumarstva, poljoprivrede i pedologije, hidrologije, klimatologije i meteorologije, životne sredine, turizma, saobraćaja, energetike, prostornog i urbanističkog planiranja, demografije, kulturnih dobara i drugim oblastima za koja se po pravilu ne pribavlja saglasnost upravljača, potrebno je da nosilac istraživanja blagovremeno pismeno obavesti upravljača.

Obaveštenje sadrži istu vrstu podataka kao i prijava istraživanja.

Upravljač će odmah, a najkasnije u roku od tri dana pružiti pismeni odgovor podnosiocu obaveštenja da je upoznat sa planiranim istraživanjima, mogućnostima pružanja traženih usluga i pomoći, dati preporuke u vezi poštovanja pravila unutrašnjeg reda i uputiti podnosioca obaveštenja na eventualnu obavezu pribavljanje akta o uslovima zaštite prirode.

Zabranjeno je istraživanja iz stava 1. ovog člana započeti ili izvoditi ukoliko se o njima ne obavesti upravljač.

Član 52

Obrazovne aktivnosti na području Rezervata, kao što su škola u prirodi, terenska nastava, seminari i stručne ekskurzije potrebno je najmanje tri dana ranije pismeno prijaviti upravljaču.

Aktivnosti iz stava 1. ovog člana ne mogu započeti pre nego što upravljač potvrди prijem prijave tih aktivnosti. Prijava nameravanih obrazovnih aktivnosti mora sadržati relevantne podatke o vrsti, cilju, sadržaju, vremenu trajanja, organizatoru i broju učesnika. U prijavi se mogu navesti i usluge odnosno pomoći koja se очekuje od upravljača.

Upravljač će odmah, a najkasnije u roku od dva dana pismeno potvrditi prijem prijave obrazovnih aktivnosti i obavestiti podnosioca prijave o posebnim uslovima zaštite prirode i životne sredine prilikom obavljanja aktivnosti, ako ih ima, kao i o mogućnostima i uslovima pružanja traženih usluga ili pomoći.

Član 53

U roku od 15 dana po završetku terenskih istraživačkih radova i obrazovnih aktivnosti, nosilac istraživanja odnosno organizator obrazovnih aktivnosti dužan je da upravljaču dostavi kratak izveštaj o toku i glavnim rezultatima sprovedenih istraživanja i obrazovnih aktivnosti.

O završetku elaborata odnosno publikovanju rezultata o izvršenim istraživanjima nosilac istraživanja dužan je da obavesti upravljača u roku od 15 dana kao i da taj elaborat ili publikovani rad dostavi upravljaču.

Onome ko blagovremeno ne podnese izveštaj iz stava 1. odnosno ne dostavi obaveštenje i elaborat ili rad iz stava 2. ovog člana, upravljač može uskratiti saglasnost za naredna istraživanja odnosno obaveštenje i usluge za obavljanje obrazovnih aktivnosti.

XI ČUVARSKA SLUŽBA

Član 54

Sprovođenje pravila unutrašnjeg reda obezbeđuje i neposredni nadzor na području Rezervata vrši čuvarska služba.

Čuvarska služba Šumskog gazdinstva „Banat”, Pančevo ima dva organizaciona dela i to u Šumskoj upravi Vršac i Šumskoj upravi Kovin.

Koordinaciju poslova organizacionih delova čuvarske službe vrši direktor Šumskog gazdinstva „Banat”, Pančevo (u daljem tekstu: direktor).

Čuvarsku službu čine odnosno poslove čuvarske službe u svojstvu lica sa zakonskim ovlašćenjima i obavezama neposredno obavljaju čuvari i šefovi šumskih uprava (u daljem tekstu: šef).

Čuvar može istovremeno obavljati i poslove čuvara šuma, lovočuvara ili ribočuvara, a šef i druge poslove u okviru radnog mesta i stručne spreme kojom raspolaze.

Čuvar je za svoj posao u čuvarskoj službi neposredno odgovoran šefu, a šef je za svoj posao u čuvarskoj službi neposredno odgovoran direktoru.

Broj čuvara utvrđuje JP „Vojvodinašume” aktom o sistematizaciji poslova i radnih mesta, a vrsta i obim konkretnih poslova koje čuvar obavlja utvrđuje se ugovorom o radu ili drugim pojedinačnim aktom, u skladu sa zakonom.

Član 55

Za vreme službe, čuvar nosi službenu odeću na kojoj je znak Rezervata, znak zaštite prirode i znak JP „Vojvodinašume”.

Do donošenja akta iz člana 110. stav 8. Zakona kojim nadležni ministar propisuje jedinstvenu uniformu čuvara nacionalnih parkova i zaštićenih područja proglašenih aktom Vlade, čuvar će nositi uniformu JP „Vojvodinašume”.

Član 56

Čuvar za vreme službe, ukoliko obavlja i poslove čuvara šuma ili lovočuvara, naoružan je službenim oružjem u skladu sa Zakonom o šumama i propisom kojim se uređuje držanje i nošenje oružja.

Vrstu, uslove i pravila nošenja i upotrebe i način čuvanja oružja utvrđuje upravljač u skladu sa zakonom.

Član 57

Čuvar poseduju službenu legitimaciju kojom dokazuje identitet, status službenog lica i ovlašćenja u skladu sa zakonom.

Čuvar je dužan da u vršenju odgovarajućih službenih radnji prethodno pokaže službenu legitimaciju.

Službenu legitimaciju čuvaru izdaje upravljač na obrascu koji propisuje nadležni ministar.

O izdatim legitimacijama upravljač vodi evidenciju.

Čuvar koji je prestao da vrši čuvarsku službu, dužan je da službenu legitimaciju u roku od tri dana od dana prestanka službe vrati upravljaču, koju će upravljač odmah poništiti i tu činjenicu uneti u evidenciju iz stava 4. ovog člana.

U slučaju gubitka ili nestanka službene legitimacije čuvar je dužan da o ovome odmah obavesti upravljača.

Izgubljena ili nestala legitimacija oglašava se nevažećom u „Službenom glasniku Republike Srbije” i briše se iz evidencije o izdatim legitimacijama, a čuvaru se izdaje nova legitimacija.

Član 58

Rad čuvarske službe organizuje se na terenu tako što čuvar vrši neposredni nadzor i kontroliše sprovođenje pravila unutrašnjeg reda na jednom čuvarskom rejonu.

Čuvarski rejon u smislu ovog pravilnika, čini deo gazdinske jedinice i prostor izvan državne šume u okruženju ili neposrednom susedstvu koji predstavlja kompaktnu celinu u pogledu konfiguracije terena i mogućnosti nadgledanja.

Čuvar je odgovoran za unutrašnji red u rejonu za koji je zadužen.

Čuvar svakodnevno vrši obilazak delova rejona ili rejon u celosti. Čuvar ima pravo i obavezu da izvrši potrebnu službenu radnju u bilo kom čuvarskom rejonu na području Rezervata.

Rad čuvara povremeno i po potrebi organizuje se u paru ili sa više čuvara istovremeno, kroz rad u smenama ili dežurstva, patrolni obilazak i stacionarne kontrole ili kombinovanjem napred navedenih metoda, odnosno drugom primenom terenskog rada.

Upravljač će posebnim aktom utvrditi i na pogodan način objaviti čuvarske rejone, sa njihovim nazivima, površinama, imenima čuvara i odgovarajućim grafičkim prikazom.

Član 59

U vršenju čuvarske službe, dužnost čuvara je da:

- 1) prati odnosno nadgleda kretanje i aktivnosti posetilaca i drugih korisnika, posebno:
 - gradnju, rekonstrukciju i dogradnju objekata, transport građevinskog materijala i druge radove koji se u skladu sa zakonom smatraju izgradnjom objekata,
 - korišćenje mineralnih sirovina, odnosno kamena, šljunka, peska,
 - korišćenje šuma, odnosno seču, krčenje, kresanje i paljenje drveća, izvlačenje, odlaganje i transport drvnih sortimenata, sakupljanje semena i dr.,
 - korišćenje flore i faune, odnosno sakupljanje i branje biljaka, gljiva i životinja i njihovih razvojnih oblika i šumskih plodova i dr.,
 - lov, gajenje i korišćenje divljači,
 - ribolov,
 - upotrebu motornih vozila i plovila,
 - postavljanje objekata na vodi i montažnih i privremenih objekata,
 - ulazak u zone, mesta i objekte u kojima je poseta zabranjena ili ograničena,
 - kampovanje, logorovanje,
 - loženje vatre na otvorenom i primenu pravila i mera zaštite od požara,
 - organizaciju i odvijanje sportskih takmičenja i drugih manifestacija,

- odlaganje otpada;
- 2) prati stanje biljnih i životinjskih vrsta i drugih vrednosti Rezervata i vodi evidenciju o njima;
- 3) pruža pomoć i sarađuje sa lokalnim stanovništvom i drugim nosiocima stvarnih prava na nepokretnostima u cilju zaštite prirode, rešavanju imovinsko-pravnih odnosa i naknadi štete usled uskraćivanja ili ograničavanja prava korišćenja i primene mera zaštite;
- 4) pruža podatke, pomoć i usluge posetiocima pri obilasku i razgledanju Rezervata;
- 5) prati i pruža druge potrebne usluge organizatorima i učesnicima naučnih i drugih istraživanja i obrazovnih aktivnosti;
- 6) sarađuje sa korisnicima prirodnih resursa i privrednim subjektima, posebno u oblasti poljoprivrede, vodoprivrede, energetike, rudarstva i turizma;
- 7) sarađuje sa nadležnim inspektorom i obaveštava o stvarima iz njegove nadležnosti;
- 8) sarađuje se organom unutrašnjih poslova i prema ukazanoj potrebi traži njegovu pomoć;
- 9) sastavlja zapisnik, obaveštava šefa i direktora Rezervata i obavlja druge ovde nespomenute poslove, u skladu sa zakonom i aktom upravljača;
- 10) obaveštava drugi nadležni organ o izvršenju zabranjenih odnosno protivpravnih radnji koje su regulisane propisima iz nadležnosti tog organa i o njihovim izvršiocima ukoliko su poznati.

Član 60

Kada čuvar utvrdi ili osnovano prepostavi da je posetilac, odnosno korisnik zaštićenog područja učinio radnju suprotno pravilima unutrašnjeg reda ili merama zaštite prirode propisanim u skladu sa zakonom, ovlašćen je da:

- 1) legitimiše lice zatečeno u vršenju nedozvoljenih radnji, a lice zatečeno bez ličnih isprava čiji mu identitet nije poznat, privede nadležnom organu unutrašnjih poslova;
- 2) zatraži da mu lice predoči/pokaže saglasnost, dozvolu, odobrenje, prijavu radova, ulaznicu ili drugi dokument kojim dokazuje status korisnika odnosno posetioca i neko od prava u vezi radova i aktivnosti koje obavlja;
- 3) izvrši pregled svih vrsta vozila, plovnih objekata i tovara;
- 4) izvrši svaki pregled, osim stanova i drugih prostorija za čiji je pregled potreban sudski nalog, a posebno pregled:
 - prtljaga i ličnih stvari,
 - ulova i sredstava za lov i ribolov,
 - alata i sredstava za sakupljanje biljaka i životinja;

5) privremeno oduzme predmete i sredstva kojima je izvršen prekršaj ili krivično delo i predmete koji su nastali ili pribavljeni izvršenjem takvog dela, uključujući delove i primerke živog i neživog sveta, kao i da ove predmete, bez odlaganja, preda upravljaču zaštićenog područja radi čuvanja;

6) zatraži uspostavljanje prethodnog stanja, odnosno naredi mere za sprečavanje i uklanjanje štetnih posledica, a posebno:

- privremeno zabrani radove i aktivnosti koje se obavljaju bez propisanih saglasnosti ili odobrenja, kao što su naučna i druga istraživanja, obrazovne i sportske aktivnosti i sl.,
- zabrani na licu mesta radove i aktivnosti koje se obavljaju protivno odredbama ovog pravilnika i pravilima protivpožarne zaštite,
- naredi puštanje na slobodu odnosno vraćanje u prirodu zdravih i nepovređenih primeraka životinja ukoliko je to za njih bezbedno.

Član 61

Kada utvrdi radnju učinjenu suprotno pravilima unutrašnjeg reda ili merama zaštite prirode propisanim u skladu sa zakonom, čuvar sastavlja zapisnik.

Sadržaj zapisnika ili opis koji se unosi u zapisnik je saopštavanje onog što je zatečeno, nađeno, utvrđeno ili na drugi način pribavljeno i konstatovano.

U sadržaj se obavezno unose:

- podaci o izvršiocima nedozvoljene radnji, a ako je izvršilac nepoznat to se konstatiše uz osnovanu pretpostavku o mogućem izvršiocu;
- način i vreme izvršenja radnje, sredstva i alati kojima je radnja izvršena;
- podaci o svedocima i drugim raspoloživim dokazima ako postoje;
- nastala šteta, dokumentovana što preciznijim podacima i po mogućству fotografijom;
- podaci o oduzetim predmetima i sredstvima iz tačke 5) člana 60.

Zapisnik je sastavljen u onolikom broju primeraka koliko zahteva konkretna situacija, a ako je kontroli prisutna neka druga zainteresovana strana, jedan primerak zapisnika uručuje se i njoj.

Upravljač će propisati obrazac zapisnika iz ovog člana.

Član 62

O privremeno oduzetim predmetima iz člana 60. čuvar izdaje potvrdu sa tačnim podacima o vrsti i količini.

Upravljač obezbeđuje uslove za održavanje i čuvanje privremeno oduzeti predmeta, i preuzima radnje za dalje postupanje sa primercima oduzeti i nađeni životinjskih ili biljnih vrsta, minerala, kristalnih tvorevin, fosilnih ostataka i artefakata, uključujući njihovo zbrinjavanje dok se stvar ne reši.

O privremeno oduzetim predmetima upravljač vodi evidenciju sa podacima o vrsti količini, razlogu privremenog oduzimanja, licu kome su predmeti privremeno oduzeti i čuvaru koji je predmete privremeno oduzeo.

Član 63

Čuvar u vršenju službe postupa stručno, autorativno i odgovorno, u skladu sa ovlašćenjima koja ima, vodeći posebno računa o ugledu upravljača.

Čuvar vodi dnevnik, odnosno evidenciju dnevnih aktivnosti, čiji sadržaj propisuje upravljač.

Član 64

Čuvar polaže stručni ispit u skladu sa programom koji propisuje nadležni ministar.

Upravljač sam organizuje ili na drugi način obezbeđuje obuku, stručno usavršavanje i proveru znanja i veština čuvara.

Član 65

Čuvar je opremljen i radnom odećom, sredstvima veze i prevoza, potrebnim aparatima i instrumentima i alatom, u skladu sa posebnim aktom upravljača.

Član 66

Na osnovu zapisnika i obaveštenja čuvara o učinjenoj zabranjenoj odnosno protivpravnoj radnji, upravljač shodno stečenim okolnostima, vrsti dela i statusu počinjoca podnosi odgovarajuću prijavu ili zahtev za pokretanje prekršajnog postupka.

XII PROTIVPOŽARNA ZAŠTITA

Član 67

Na području Rezervata planiraju se i sprovode mere zaštite od požara u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara („Službeni glasnik RS”, broj 111/09), Zakonom o šumama i propisima donetim na osnovu tih zakona, planom upravljanja Rezervata i planovima zaštite od požara.

Upravljač donosi plan zaštite od požara za područje Rezervata shodno članu 47. Zakona o zaštiti od požara i odredbama Uredbe o razvrstavanju objekata, delatnosti i zemljišta u kategorije ugroženosti od požara („Službeni glasnik RS”, broj 76/10).

JP „Vojvodinašume” u skladu sa Zakonom o šumama donosi planove zaštite šuma od požara za područje Rezervata.

Planom i programom upravljanja Rezervata utvrđuju se prioritetni odnosno godišnji operativni zadaci protivpožarne zaštite.

Upravljač će na pogodan način objaviti odnosno javno istaknuti izvode iz planova zaštite od požara, sa osnovnim pravilima protivpožarne zaštite i postaviti odgovarajuće oznake na terenu.

XIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 68

Nadzor nad primenom ovog pravilnika vrši nadležno ministarstvo.

Član 69

Upravljač će najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika doneti akta predviđena ovim pravilnikom.

Član 70

Upravljač će izvod iz ovog pravilnika, sa osnovnim pravilima unutrašnjeg reda i zabranjenim radnjama/aktivnostima istaknuti na pogodan i vidan način u naseljima, turističkim centrima i lokalitetima, objektima JP „Vojvodinašume“ i na drugim mestima brojnijeg okupljanja i češćeg prolaska posetilaca i korisnika.

Član 71

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“, uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnog ministarstva. Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o unutrašnjem redu i čuvarskoj službi u Specijalnom rezervatu prirode „Deliblatska peščara“ donet 4. maja 2006. godine pod brojem 110-00-00035/2004-01.